

Welkom bij Pensioenkring Ballast Nedam. In dit overzicht lees je wat je wel en niet krijgt in je pensioenregeling als je oud deelnemer bent. Dit overzicht bevat geen persoonlijke informatie over jouw pensioen. Die vind je wel op www.stappensioen.nl/login en www.mijnpensioenoverzicht.nl.

Wat vind je in dit overzicht?

Je leest kort de belangrijkste informatie over je pensioenregeling. Op www.stappensioen.nl/pensioenkring vind je juridische en beleidsmatige informatie over de pensioenregeling. Bijvoorbeeld het pensioenreglement en het beleggingsbeleid van Pensioenkring Ballast Nedam. Je moet wel eerst inloggen met je DigiD.

Je kunt deze documenten ook opvragen bij de Pensioendesck via (050) 582 79 70. Of stuur een e-mail naar ballastnedam@stappensioen.nl.

Wat krijg je in onze pensioenregeling?

Ga je met pensioen? Dan ontvang je van ons een levenslang ouderdomspensioen. Dat ontvang je, afhankelijk van je pensioenregeling, als je met pensioen gaat als je 60, 65 of 67 jaar wordt. Mogelijk krijg je eerder pensioen en/of een tijdelijk ouderdomspensioen. Bekijk hiervoor je Uniform Pensioenoverzicht in 'Mijn Pensioen'.

Via je werkgever bouw/bouwde je pensioen bij ons op. Je krijgt een ouderdomspensioen als je met pensioen gaat. Ouderdomspensioen is - samen met de AOW - jouw maandelijkse inkomen als je stopt met werken. Je krijgt dit pensioen zolang je leeft.

Op Mijn Pensioenplanner zie je hoeveel pensioen je tot nu toe hebt opgebouwd. Jouw pensioen is een aanvulling op de AOW, het pensioen dat je van de overheid vanaf jouw AOW-leeftijd krijgt.

Als je overlijdt nadat je uit dienst bent gegaan, dan ontvangt je eventuele partner een partnerpensioen. Als dit partnerpensioen minder is dan 100% van je ouderdomspensioen, dan kun je een deel van je ouderdomspensioen omzetten in partnerpensioen. Je krijgt dan zelf een lager ouderdomspensioen.

Als je overlijdt, is er voor jouw partner een partnerpensioen. Voor jouw kinderen is er een wezenpensioen.

Jouw partner is de persoon met wie je vóór je persoonlijke pensioendatum:

- bent getrouwd
- een geregistreerd partnerschap bent aangegaan of
- samenwoont en een samenlevingsovereenkomst bent aangegaan, of minimaal 6 maanden op hetzelfde adres staat ingeschreven

In het pensioenreglement lees je precies aan welke voorwaarden jij en jouw partner moeten voldoen.

Bij overlijden

Jouw partner krijgt een maandelijks pensioen als je overlijdt. Jouw partner krijgt dit pensioen zolang hij/zij leeft. Het partnerpensioen is een vast percentage van het levenslang ouderdompensioen dat je had kunnen opbouwen als je tot je 67ste bij jouw huidige werkgever was blijven werken. In het pensioenreglement lees je hier meer over.

Anw-uitkering

Misschien krijgen jouw nabestaanden een uitkering van de overheid uit de Algemene nabestaandenwet (Anw-uitkering). Je partner moet dan wel aan de voorwaarden voldoen. Meer informatie over deze Anw-uitkering vind je op de website van de Sociale Verzekeringsbank.

Wezenpensioen

Als je overlijdt, is er na je overlijden een wezenpensioen voor jouw kind(eren). Het wezenpensioen is per kind maximaal 14% van het opgebouwde ouderdompensioen. Overlijdt je als je nog bij Pensioenkring Ballast Nedam pensioen opbouwt? Dan wordt het wezenpensioen verhoogd. Hierbij kijken we naar het aantal jaren dat je tot je pensioendatum pensioen had kunnen opbouwen.

Jouw kind(eren) krijgen dit pensioen tot hun 18e verjaardag. Kinderen die onderwijs of een beroepsopleiding volgen hebben in veel gevallen tot hun 27ste verjaardag recht op een wezenpensioen. Het wezenpensioen wordt verdubbeld als beide ouders zijn overleden.

Wil je weten hoeveel je partner en/of en kinderen bij jouw overlijden krijgen? Ga dan naar Mijn pensioenplanner.

Word je arbeidsongeschikt? Dan heb je géén recht meer op premievrije pensioenopbouw bij Pensioenkring Ballast Nedam.

Ben je arbeidsongeschikt? Dan gaat je pensioenopbouw (gedeeltelijk) door, maar jij en je werkgever betalen dan geen premie meer.

Word je arbeidsongeschikt? Dan heb je geen recht meer op premievrije pensioenopbouw bij Pensioenkring Ballast Nedam. Was je al ziek was op het moment dat je uit dienst ging, dan loopt de premievrije pensioenopbouw mogelijk wel door. Jouw pensioenopbouw gaat dan door voor het gedeelte dat je arbeidsongeschikt bent. In het overzicht hieronder zie je op welke premievrijstelling je kunt rekenen als je een WAO of WIA uitkering krijgt. Stap onderzoek of je recht hebt op premievrije voortzetting van je pensioen. Twijfel je of dit voor jou geldt? Neem dan even contact met ons op.

Arbeidsongeschikt (WIA)	Premievrijstelling
Minder dan 35%	0%
35% tot 45%	25%
45% tot 65%	50%
65% tot 100%	100%
Arbeidsongeschikt (WAO)	Premievrijstelling
Minder dan 25%	0%
25% tot 45%	25%
45% tot 65%	50%
65% of meer	100%

In het reglement lees je wat je precies in je pensioenregeling krijgt. Bekijk het reglement door in te loggen op www.stappensioen.nl/pensioenkring of vraag het op bij onze Pensioendesk.

Hoe bouw je pensioen op als je arbeidsongeschikt bent?

Je bouwt op drie manieren pensioen op:

- A. AOW: dit pensioen krijg je van de overheid. Op www.svb.nl lees je meer over de AOW.
- B. Pensioen bij Pensioenkring Ballast Nedam: jouw pensioenopbouw gaat door.
- C. Pensioen dat je zelf regelt. Bijvoorbeeld met een lijfrente of banksparen.

A. AOW: dit pensioen krijg je van de overheid

Je bouwt in 50 jaar AOW op als je in Nederland woont en/of werkt. Op welke leeftijd je AOW krijgt, hangt af van je geboortedatum. De AOW-leeftijd stijgt namelijk de komende jaren. Ook de hoogte is niet voor iedereen gelijk. De AOW-bedragen worden ieder jaar aangepast. Informatie over de AOW vind je op de website van de Sociale Verzekeringsbank.

B. Pensioen via jouw werkgever

Hoeveel pensioen je hebt opgebouwd in de regeling van Pensioenkring Ballast Nedam, zie je op je Uniform Pensioen Overzicht (UPO). Dit krijg je ieder jaar van ons. Wil je een overzicht van de pensioenen die je bij andere werkgevers hebt opgebouwd? Kijk dan op de website Mijnpensioenoverzicht.nl.

C. Pensioen dat je zelf regelt

Je kunt zelf een aanvulling regelen op je AOW en het pensioen dat je opbouwt via je werkgever. Bijvoorbeeld door een verzekering - zoals een lijfrente - af te sluiten. Wil je een globale indruk krijgen of dit nodig is? Kijk dan ook naar de pensioenschijf van vijf op de website van het Nibud.

Je bouwt ieder jaar een stukje van je pensioen op. Het pensioen dat je zo opbouwt is de optelsom van al die stukjes. Dit heet een middelloonregeling. Vanaf je pensioendatum ontvang je dit pensioen zolang je leeft.

Je bouwt/bouwde jaarlijks een deel van je uiteindelijke pensioen op. Dat doe je niet over je hele salaris. Je bouwt/bouwde bij Pensioenkring Ballast Nedam namelijk pensioen op over je salaris tussen de franchise (€ 18.475) en de maximale pensioengevende salarisgrens van € 137.800. Dus over jouw salaris tussen € 18.475* en € 137.800*.

De optelsom van alle stukjes pensioen die je per jaar opbouwt/opbouwde is jouw ouderdomspensioen. Je ontvangt dit vanaf je pensioendatum, voor de rest van je leven.

Jouw totale pensioenopbouw is gebaseerd op je gemiddelde salaris bij je werkgever. Daarom heet dit een 'middelloonregeling'.

*) Dit zijn de bedragen die voor 2025 gelden; deze bedragen kunnen elk jaar wijzigen.

Je bouwt/bouwde pensioen op over een deel van je bruto salaris. Het deel van je salaris waarover je geen pensioen opbouwt/opbouwde, is de franchise. Het opbouwpercentage, de hoogte van de franchise en andere gegevens staan op je Uniform Pensioenoverzicht (UPO).

Jouw pensioenopbouw is een percentage van jouw pensioengevend salaris minus de franchise. De franchise is het deel van je salaris waarover je géén pensioen opbouwt. Hiervoor in de plaats ontvang je straks AOW van de overheid.

Dus: pensioengevend salaris minus franchise = pensioengrondslag.

Over je grondslag bouw je 1,64% (2025) pensioen op.

Voorbeeld

- Het pensioengevend salaris van Johan is in 2025 € 58.475.
- In 2025 is de franchise € 18.475.
- De pensioengrondslag van Johan is dan dus: € 58.475. - € 18.475 = € 40.000.

In 2025 bouwt Johan het volgende pensioen op: 1,875% van € 40.000 = € 750 per jaar.

Stel dat Johan 40 jaar blijft werken.

Dan is zijn ouderdomspensioen: 40 x € 750 = € 30.000.

Dat is per maand € 2.500.

Johan ontvangt dit pensioen de rest van zijn leven. Hij kan op zijn pensioendatum keuzes maken die de hoogte van het ouderdomspensioen kunnen veranderen.

Let op: deze bedragen zijn exclusief AOW.

De bedragen en het percentage in het rekenvoorbeeld zijn fictief.

Welke keuzes heb je?

Wil je een deel van je partnerpensioen omzetten voor extra ouderdomspensioen? Dat is mogelijk als je met pensioen gaat.

Je kunt een deel van je partnerpensioen omzetten voor extra ouderdomspensioen. Als je het partnerpensioen omzet, gaat jouw ouderdomspensioen omhoog.

Misschien heb je wél een partner, maar heeft hij/zij zelf een goed pensioen opgebouwd. In overleg met je partner kun je ook dan kiezen om het partnerpensioen - geheel of gedeeltelijk - om te zetten. Jouw partner moet het hier natuurlijk wel mee eens zijn!

Let op: dit is een éénmalige keuze die je maakt op het moment dat je met pensioen gaat. Als je eenmaal gekozen hebt om te zetten kan jouw keuze niet meer ongedaan worden gemaakt. Overleg dit eventueel met een financieel adviseur.

Wil je een deel van je ouderdomspensioen omzetten voor partnerpensioen voor je partner? Dat is mogelijk als je partnerpensioen minder is dan 100% van je ouderdomspensioen. Dit kun je aangeven als je met pensioen gaat.

Misschien vind je dat het pensioen waar je partner na jouw overlijden recht op heeft niet hoog genoeg is. Dan kun je ervoor kiezen om een deel van jouw ouderdomspensioen om te zetten voor een hoger partnerpensioen. Dat is mogelijk als jouw partnerpensioen minder is dan 100% van je ouderdomspensioen.

Jouw ouderdomspensioen gaat dan omlaag, maar je partner kan na je overlijden op een hoger partnerpensioen rekenen. Jouw partner moet het hier wel mee eens zijn.

Je regelt dit uiterlijk 3 maanden voor je met pensioen gaat.

Let op: Op jouw pensioendatum maak je een definitieve keuze. Als je eenmaal gekozen hebt om het om te zetten op je pensioendatum dan kan jouw keuze niet meer ongedaan worden gemaakt. Overleg dit eventueel met een financieel adviseur.

Wil je beginnen met een hoger, en daarna een lager pensioen? Dat kan als je volledig met pensioen gaat.

Je kunt ervoor kiezen om eerst een paar jaar een hoger ouderdomspensioen te ontvangen en daarna een lager ouderdomspensioen. Bijvoorbeeld omdat je de eerste pensioenjaren grote plannen hebt, die veel geld kosten. Of omdat je de eerste jaren nog geen AOW ontvangt.

Andersom kan ook: de eerste jaren een lager ouderdomspensioen en daarna - de rest van je leven - een hogere pensioenuitkering.

Let op: je kunt hier alleen voor kiezen als je volledig met pensioen gaat. Je maakt deze keuze éénmalig, op het moment dat je met pensioen gaat. Jouw keuze kan niet meer ongedaan worden gemaakt. Overleg dit eventueel met een financieel adviseur.

Als je (gedeeltelijk) eerder of later met pensioen wilt gaan, neem dan contact op met de Pensioendesk.

Je hoeft niet op je pensioenleeftijd met pensioen te gaan. In overleg met je werkgever kun je mogelijk langer doorwerken.

Vóór je pensioenleeftijd met pensioen gaan kan ook. Dat kan al vanaf de eerste dag van de maand liggend 10 jaar vóór de voor de jou geldende AOW-leeftijd. Eerder of later met pensioen heeft invloed op de hoogte van jouw pensioen. Eerder met pensioen gaan betekent bijvoorbeeld dat je minder lang pensioen opbouwt. Maar je moet er dan ook rekening mee houden dat de AOW wellicht op een andere datum ingaat dan je pensioen.

Kijk op de website van de Sociale Verzekeringsbank om te zien wanneer jouw AOW ingaat.

Wil je eerder of later met pensioen gaan? Geef dit minimaal 3 maanden voor ingangsdatum aan bij Pensioenkring Ballast Nedam.

De hoogte van je pensioen staat niet vast. Het is mogelijk dat wij je pensioen niet met de prijzen mee kunnen laten groeien. We hebben namelijk te maken met onder meer de volgende risico's:

- Mensen worden gemiddeld steeds ouder. We moeten het pensioen daardoor langer uitbetalen.
- Een lage rente maakt pensioen duurder. We hebben daardoor meer geld nodig om hetzelfde pensioen te kunnen uitbetalen.
- De resultaten van onze beleggingen kunnen tegenvallen.

De hoogte van jouw pensioen staat vooraf niet vast. De opbouw en uitbetaling van pensioenen gaat over een lange periode. Tijdens die periode zijn er risico's. Risico's zijn bijvoorbeeld:

- de rendementen die wij met het beleggen van de pensioenpremies behalen vallen tegen.
- de levensverwachting van inwoners van Nederland stijgt en
- de rente daalt.

Die risico's kunnen leiden tot een verlaging van je pensioen. Hieronder leggen wij dit uit.

Beleggingen

Pensioenkring Ballast Nedam belegt jouw pensioenpremie voor je. Dat doen wij niet alleen voor jou, maar ook voor al jouw (oud)collega's. Hierdoor is de kans op goede rendementen groter. Wij kunnen het beleggingsrisico namelijk beter spreiden.

De resultaten van de beleggingen kunnen tegenvallen. Daarom zorgt Stap ervoor dat de beleggingen gespreid worden over meerdere beleggingssoorten. Winst op een belegging kan een verlies op een andere belegging goedmaken. Wil je meer weten? Lees dan ons beleggingsbeleid.

Levensverwachting

De inwoners van Nederland worden gemiddeld steeds ouder. Hoe langer je leeft, hoe meer pensioen er aan je moet worden uitbetaald. Als de gemiddelde leeftijd stijgt, is er dus meer geld voor pensioen nodig. Misschien meer dan waar op is gerekend.

Rente

Rente beïnvloedt de pensioenen. Een lage rente is ongunstig, een hoge rente juist gunstig. Bij een lage rente moet Pensioenkring Ballast Nedam méér geld in kas hebben om later alle pensioenen te kunnen betalen. De rente beïnvloedt ook de premie die elk jaar voor de pensioenopbouw nodig is. Hoe lager de rente, hoe méér premie er nodig is. Andersom geldt: hoe hoger de rente, hoe mínder premie er nodig is.

Stap en verantwoord beleggen

Stap gebruikt de ESG-criteria in het maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid. ESG staat voor Environmental, Social en Governance (Milieu, Maatschappij en Governance) en verwijst naar de drie belangrijkste zaken om te kijken hoe duurzaam een belegging is. Alle pensioenfondsen vallen onder de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) afspraken. Het is nu voor Stap nog niet opportuun om de negatieve duurzaamheidsimpact van de beleggingskeuzes op de samenleving (zoals uitgelegd in EU SFDR afspraken) te bekijken en waar nodig aan te passen. Stap heeft nu nog

niet de goede gegevens. Meer informatie hierover vind je in de Actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN, beleggingsbeginselen).

Verhoging en verlaging van je pensioen

Wij proberen je pensioen elk jaar te verhogen. Zo'n verhoging van je pensioen heet indexatie of toeslagverlening. Wij kunnen je pensioen alleen verhogen als onze financiële situatie goed genoeg is.

In de afgelopen 5 jaar zijn de pensioenen als volgt verhoogd:

2024: 1,94% - de prijzen stegen toen van oktober 2023 tot oktober 2024 met 3,50%

2023: 0,21% - de prijzen stegen toen van oktober 2022 tot oktober 2023 met 0,21%

2022: 14,53% - de prijzen stegen toen van oktober 2021 tot oktober 2022 met 14,53%

2021: 0,87% - de prijzen stegen toen van oktober 2020 tot oktober 2021 met 2,7%

2020: 0,00% - de prijzen stegen toen van oktober 2019 tot oktober 2020 met 1,11%

De prijzen gaan bijna elk jaar omhoog. Je kunt vandaag met € 100 minder kopen dan 10 jaar geleden. Dit noemen we inflatie.

Door die inflatie wordt geld minder waard. Jouw opgebouwde pensioen wordt dus ook bijna elk jaar minder waard. Daarom proberen wij jouw opgebouwde pensioen elk jaar mee te laten groeien met de stijging van de prijzen en lonen. Dit heet toeslagverlening. Dat lukt niet altijd. Wij kunnen namelijk alleen een toeslag geven als de financiële situatie van Pensioenkring Ballast Nedam goed genoeg is.

Let op: wij kunnen jouw opgebouwde pensioen dus alleen verhogen als onze financiën dat toelaten. Hiervoor kijken wij naar onze beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is een percentage. Dit percentage is de verhouding tussen het geld dat wij hebben en het geld dat wij voor alle pensioenen nodig hebben.

Als Pensioenkring Ballast Nedam een tekort heeft, moeten wij een herstelplan schrijven. Werkt ons herstelplan niet, of niet snel genoeg? Dan is het mogelijk dat wij je pensioen verlagen. Die maatregel nemen wij alleen als niets anders heeft geholpen.

In de afgelopen 5 jaar zijn de pensioenen als volgt verlaagd:

2024: 0,00%

2023: 0,00%

2022: 0,00%

2021: 0,00%

2020: 0,00%

Het kan gebeuren dat wij - ondanks alle voorzorgen - toch geld tekort komen om op de lange termijn alle pensioenen te kunnen uitbetalen. Dan moet er iets gebeuren. Wij hebben de taak zo zorgvuldig mogelijk af te wegen wat de beste oplossing is: de premie verhogen, niet indexeren of de pensioenopbouw verlagen.

Bij jouw pensioenkring is de kans klein dat jouw pensioen wordt verlaagd. Als het financieel minder goed gaat met de pensioenkring, is de werkgever verplicht extra geld aan de pensioenkring te betalen.

Het fondsbestuur besluit over de maatregelen die worden genomen, onder andere op basis van de beleidsdekkingsgraad. Tot nu toe hebben wij de pensioenen nog niet hoeven te verlagen.

Meer weten over je pensioen? Log dan in met je DigiD op www.stappensioenen.nl/login

Meer informatie over hoe jouw pensioenkring er financieel voor staat, vind je op de pagina Financiële situatie

Welke kosten maken wij?

Pensioenkring Ballast Nedam maakt de volgende kosten om de pensioenregeling uit te voeren:

- Kosten voor de administratie.
- Kosten om het vermogen te beheren.

Je vindt het overzicht van de kosten in laag 3 van Pensioen 1-2-3.

Wanneer moet je in actie komen?

Ga je via een andere werkgever pensioen opbouwen en wil je je pensioen meenemen naar je nieuwe pensioenuitvoerder (pensioenfonds of –verzekeraar)? Meestal kan dat. Het meenemen van je pensioen heet waardeoverdracht.

Je kunt ervoor kiezen je opgebouwde pensioen mee te nemen als je van baan verandert. Dit kan bijvoorbeeld gunstig zijn als je nieuwe werkgever een betere pensioenregeling heeft. Of misschien wil je alle pensioenen bij één uitvoerder hebben. Kies je voor waardeoverdracht? Geef dit dan door aan jouw nieuwe pensioenuitvoerder.

Wil je je pensioen niet meenemen? Dan blijft jouw opgebouwde pensioen bij Pensioenkring Ballast Nedam staan. Je ontvangt dan vanaf je pensioengerechtigde leeftijd een maandelijkse pensioenuitkering van ons. Je ontvangt dit pensioen voor de rest van je leven.

In sommige gevallen wordt je pensioen automatisch overgedragen naar je nieuwe pensioenuitvoerder. Is je opgebouwde pensioen minder dan € 613,52 per jaar en hoger dan € 2 per jaar? Als het mogelijk is, dan zorgt Stap er automatisch voor dat je pensioen meegaat naar je nieuwe pensioenuitvoerder. Stopte je pensioenopbouw op of na 1 januari 2019 en is je opgebouwde pensioen € 2 of lager per jaar, dan vervalt je pensioen aan het pensioenfonds. Dit is wettelijk zo geregeld.

Als je gaat trouwen of een geregistreerd partnerschap aangaat. Dit hoeft je niet aan ons door te geven (tenzij je in het buitenland woont). Ga je samenwonen? Dan kun je dit aan ons doorgeven. Gebruik het formulier 'Samenleving aanmelden' onder de knop formulieren op de website.

Als je gaat trouwen of geregistreerd partnerschap aangaat, dan hoeft je dit niet aan ons door te geven. Trouwen en een geregistreerd partnerschap zijn voor de pensioenregeling hetzelfde. Woon je in het buitenland en trouw je in het buitenland? Geef het dan wel aan ons door. Je leest in dit Pensioen 1-2-3 wat er voor jouw partner en eventuele kinderen is geregeld als je overlijdt. Vind je dit niet genoeg? Zorg dan voor een aanvulling hierop.

Woon je ongehuwd samen? Dan is er niet automatisch een partnerpensioen geregeld. Wil je dat jouw partner hier wel voor in aanmerking komt? Dan moeten jij en je partner aan bepaalde voorwaarden voldoen. Alle voorwaarden staan in je pensioenreglement.

Partner aanmelden

Als je je partner aanmeldt, dan zie je jouw partner terug op het uniform pensioenoverzicht. Je kunt daar echter geen rechten aan ontlenen. Mocht je overlijden vóór jouw pensioendatum of ga je met

pensioen? Dan kan jouw partner ook nog aangemeld worden. We kijken altijd of jouw partner op dat moment voldoet aan de reglementaire voorwaarden.

Wil je je partner aanmelden? Maak gebruik van het formulier 'Partner aanmelden'.

Als je gaat scheiden of je geregistreerd partnerschap beëindigt, kijk dan goed wat de gevolgen zijn voor je pensioen. Mogelijk heeft je ex-partner recht op een deel van je pensioen. Woon je ongehuwd samen en ga je uit elkaar, geef dit dan aan ons door. Dit geldt ook als je in het buitenland woont.

Je kunt samen afspraken maken over:

De verdeling van het ouderdomspensioen (verevening)

Jouw ex-partner heeft recht op een deel van het ouderdomspensioen dat je tijdens het huwelijk/geregistreerd partnerschap opbouwde. Normaal is dit de helft, maar hier kun je ook andere afspraken over maken. Afwijkende afspraken moet je bij de notaris laten vastleggen. Lees ook de brochure van de Rijksoverheid over de verdeling van ouderdomspensioen bij scheiding.

Geef binnen twee jaar aan ons door hoe het ouderdomspensioen moet worden verdeeld. Dit doe je door het formulier Mededeling van scheiding in verband met verdeling van ouderdomspensioen en indien van toepassing een kopie van het echtscheidingsconvenant op te sturen. Als wij deze documenten niet binnen twee jaar ontvangen, verdelen wij je ouderdomspensioen niet. Je moet dan zelf voor het verdelen van het pensioen zorgen. Dit betekent dat je zelf voor de betaling van het verevend deel moet zorgdragen.

Woon je ongehuwd samen? Dan kun je ook afspraken maken over de verdeling van het ouderdomspensioen. Het recht op een deel van het ouderdomspensioen voor ongehuwd samenwonenden is niet wettelijk vastgelegd. Het pensioenfonds betaalt daarom dat deel niet rechtstreeks aan jouw ex-partner. Je moet dan zelf zorgen voor de betaling aan je ex-partner.

Het 'bijzonder' partnerpensioen

Als je gaat scheiden nadat je uit dienst bent gegaan of met pensioen en je hebt een deel van je ouderdomspensioen omgezet in partnerpensioen, dan heeft jouw ex-partner recht op het partnerpensioen. Dit noemen we bijzonder partnerpensioen. Bij het einde van een huwelijk of geregistreerd partnerschap wordt het partnerpensioen automatisch omgezet in een bijzonder partnerpensioen. Jouw ex-partner krijgt dit als je overlijdt. Willen jij en jouw ex-partner dit niet? Dan kun je samen met jouw ex-partner bij de notaris of bij schriftelijk gesloten overeenkomst laten vastleggen dat jouw ex-partner afstand doet van bijzonder partnerpensioen. Als je ongehuwd samenwoonde, wordt het partnerpensioen omgezet in een bijzonder partnerpensioen als je de beëindiging van jouw samenleving doorgeeft aan ons.

Omzetting naar eigen aanspraken voor ex-partner (conversie)

Een bijzondere mogelijkheid is conversie. Conversie betekent dat je het verdeelde ouderdomspensioen samen met het bijzonder partnerpensioen laat omzetten in een eigen ouderdomspensioen voor je ex-partner. Dat pensioen gaat dan in op de pensioendatum van je ex-partner. Dit moet je notarieel vastleggen. Ook moet Stap hiermee instemmen.

Woon je in het buitenland en ben je in het buitenland gescheiden? Geef deze echtscheiding dan wel aan ons door.

Geef een verhuizing naar het buitenland door aan de gemeente. Dan ontvangen wij je buitenlandse adres automatisch via de Registratie Niet-Ingezetenen (RNI). Bekijk ook goed wat de gevolgen zijn voor je AOW.

Als je binnen Nederland verhuist, hoef je dit niet zelf aan ons door te geven. Wij krijgen jouw nieuwe adres automatisch door via de gemeente. Natuurlijk moet je er wel voor zorgen dat je jouw adreswijziging doorgeeft aan je eigen gemeente.

Buitenlands adres

Verhuis je naar het buitenland? Of woon je al in het buitenland en verhuis je binnen dat land óf naar een ander land? Dan moet je dit zelf doorgeven. Dit kan via de RNI (Registratie Niet-Ingezetenen), of via Mijn profiel.

Bekijk hoeveel pensioen je in totaal hebt opgebouwd op www.mijnpensioenoverzicht.nl.

Heb je nog vragen of wil je gebruikmaken van een keuzemogelijkheid? We helpen je graag op weg. Op de website www.stappensioen.nl vind je meer informatie. Of chat met ons via de website. Je kunt ook telefonisch contact met ons opnemen via (050) 582 79 70. Wij zijn bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 09.00 tot 17.00 uur. Of stuur je e-mail naar ballastnedam@stappensioen.nl. Als je contact opneemt, houd dan je pensioenummer bij de hand. Wij kunnen je dan beter van dienst zijn.